

Jan Gustafsson

PANDEMIA

FORLAGET APULEIUS' ÆSEL

*Love is a spark lost in the dark,
[...]
I feel wherever I go that tomorrow is near,
tomorrow is here and always too soon
(Speak Low, Kurt Weill)*

*They are leaning out for love and they will
lean that way forever
(Suzanne, Leonard Cohen)*

Indholdsfortegnelse

En dag tabt i tiden

En dag tabt i tiden

A vast similitude interlocks all (On the Beach, at Night, Alone, Walt Whitman)

Millioner er smittede. En million er døde. Hospitalerne giver op. De syge dør. De raske frygter.

Jeg er alene. I et hus nær en strand. Nina sendte mig i isolation for min egen skyld. Udenfor hersker en kulde uden kærlighed, ikke som den tørre, solfyldte kulde, der var i går, men en kulde fuld af fugt og kolde knogler. Rummet har et ildsted, og i det er der gløder fra brænde af birk og andre træer, som nu varmer mig og huset og klimaet og verden. Jeg er alene med ilden, gløderne. Verden er derude. For nogle uger eller måneder siden var jeg kun blandt mennesker, men de fleste omkring mig bruger alle deres lemmer til at gå, fire ben eller flere ben, nogle har ikke ben og slæber deres krop hen over jordens overflade eller gennem åens vand med en forbavsende og til tider skræmmende hast, men jeg frygter dem ikke, hverken i åen eller uden for den, for jeg er ikke bytte for dem. Nogle af dem er det for mig, det beklager jeg. De der svømmer i åen og lader sig snyde af en orm, en agn, en blink, krogens brutale modhager. Deres kød er lyst og blødt. Andre gror i jord eller flyver i luft. Blandt dem er der de, der lever nogle uger eller en sommer, og andre der er der altid. Som mit træ. Det var der før mig, og det vil være der efter, må ingen nogensinde fælde det. Det ældes som jeg, men jeg ser knap en forandring. Selv har jeg gennemgået stadier og aldre, men træet er som det var, det husker mig og jeg håber, det tilgiver mig at jeg brænder stykker af andre træer for at

holde mig varm og i live. Udenfor hører jeg vildsvinene rode i jorden. Men når jeg går ud for at møde dem, er de væk. Jeg går på mine ben, som jeg lærte det som lille og som jeg fortsatte med at gøre det i skolen, på universitetet, på arbejdet, gennem alt det jeg har gjort og været og ikke længere husker klart. Men jeg mærker også at jeg gror som træet gør det, langsomt og ligesom indad, med rødder, jeg ikke kan se, kun mærke, og som synes at tage fat i huset som det tager fat i mig. Også håret gror, og neglene gror, og når jeg er død, vil de blive ved med at gro en tid uden at give mig mulighed for at klippe dem, uden at jeg kan rede det alt for lange, hvide hår. Gror skægget også?

Der er en epidemi. Pandemi, kalder de den, for den er overalt og kan ramme alle. Jeg er endnu ikke blevet smittet, og i verden er der stadig mennesker, der gør de samme ting som før, kører i bil og tog, flyver, ser på skærme og passer deres børn.

Jeg er en mand. Eller noget i den retning. Når man er alene, mister den slags sin betydning. Jeg har ikke parret mig i lang tid. Der har ikke været nogen at parre sig med. Heller ikke nogen at tale med eller skrive til. Alligevel skriver jeg, mens de gule blade drysser ned fra træer. De fleste er faldet ned og ligger brune, næsten sorte på jorden. Jeg ved ikke om dette er begyndelsen eller slutningen.

Den allerførste dag

Fadeburet tog imod mig med sin lugt. Resterne af den. Det lille, kolde rum fortalte mig at huset er det samme, at det har ventet på mig, at det har ventet på min alder og på en pandemi, der påbød mig isolation, og det fortalte mig også at resten er op til mig, at jeg må bo her så længe jeg kan, at jeg må lytte til huset, lugte til det, læse dets skjolder på vægge og i lofter, høre dets historier om natten når vinden blæser gennem træværket. Huset inviterer mig til noget jeg ikke ved hvad er. At huske. At rejse i det. At forsvinde. At glemme sorg, tristhed, fortvivlelse. Kan man det? Nogle

mennesker kan, tror jeg. Kan en hund? En natsværmer? Et træ?

Min alder og et par skavanker, jeg for længst havde vænnet mig til og som jeg ikke har lyst til at nævne, gør mig sårbar. Som om jeg ikke har været sårbar hele mit liv. Min læge rådede mig til at søge isolation, hvis det på nogen måde var mig muligt. Det var det. I dette gamle hus, der ikke er mit, eller er det i fællesskab med andre, der heller ikke har brugt det i årevis. Huset kan kun nødtørftigt varmes op, så jeg har takket for den sol, nogen har sendt over os, da epidemien begyndte. Efter fem måneder med regn og fugt kom pesten og med den tørken.

Jeg kan få maden bragt herud eller selv tage ind til nærmeste by og købe den. Jeg kan høre musik på et fyrre år gammelt anlæg, eller på en anordning, jeg har fået med. Jeg kan skrive med pen på papir og, hvis jeg vil, overføre teksten til en anden anordning. Den har jeg fået med fra mit arbejde. Det forventes at jeg bruger den, at jeg arbejder hjemmefra, blev der sagt, sammen med trøstende ord om at jeg nok skulle klare den, og at dette sikkert snart var ovre og alt ville blive normalt igen. Som om jeg havde brug for trøst. Nina sagde noget lignende og at hun forventede at jeg skrev til hende dagligt. Med sin telefon pegede hun på min, som var det to telefoner, der var blevet pennevenner og skulle huske at skrive til hinanden. Jeg har ikke skrevet. Men der er tid. Tid til at skrive. *A time to remember, a time to forget*, hørte jeg nogen synge. Men det var nok længe siden.

En tid til at erindre hvad jeg ikke kan huske og glemme det jeg husker for godt. En tid til afsked med det der var. Måske også med det der er, med det jeg har og hvad jeg er, men det er så lidt, at det knap betyder noget.

Huset vil hjælpe mig. Jeg stoler på det.

Den næste dag

Jeg har fundet en gammel kasse med bøger fra min studietid. Jeg husker ikke hvornår eller hvordan de er landet i dette hus, men sandsynligvis har jeg en gang bedt min

mor opbevare dem for mig nogle uger, indtil jeg fandt en lejlighed for mig selv. Siden har jeg glemt dem. En af dem er den catalanske forfatter Josep Pla's dagbog. *El quadern gris. Det grå hæfte*, oversætter jeg for mig selv. Den begynder den 8. marts 1918, og den indledes med sætningen: "*På grund af al den influenza, der er, har man måttet lukke universitetet.*" En lukning – nedlukning hedder det nu – af universitetet i Barcelona i foråret 1918 – for 102 år siden – skyldtes den pandemi, der uden oplagt grund blev kaldt den spanske syge, og som varede to år og tog 50 millioner liv og smittede det tidobbelte. For den unge Pla – der den dag fyldte 21, og som endnu var lykkeligt uvidende om at en pandemi var på vej – var det en kærdkommen lejlighed til sammen med sin bror at komme tilbage til familien og familiehjemmet og den lille by han voksede op i. En tid uden pligter eller bekymringer. Til en pause fra universitetet og dets krav. Mit universitet er også ved at lukke ned, jeg er også tilbage til familiehjemmet, men her er ingen familie.

Jeg fandt en cykel og en pumpe. På et kvarters tid fik jeg gjort den køreklar og satte af sted uden at vide hvor jeg ville hen, og cyklen førte mig ad min gamle skolevej og forbi Susans hus. Der huskede jeg Susan og at vi fulgtes de to kilometer der var mellem skolen og hendes hjem. Når Susan var hjemme, var jeg kun halvvejs, men det gjorde intet, for der var altid noget at se på. En dag skulle Susan tisse, og hun måtte sætte sig på gaden og bede mig stå foran hende, så ingen så hende. Når vi gik gennem tunnelen under banen, ventede vi på at et tog kom forbi, så vi kunne skride, når det kørte hen over os et par meter højere oppe. Når man kom ud af den lille gangtunnel, var der et kort stykke vej indtil man var oppe i niveau, og på begge sider var der skrænter, man kunne kure ned ad, og det gjorde vi en vinterdag med sne. Vi havde ikke nogen kælke og måtte bruge det eneste vi havde, vores skoletaske. Jeg husker min mors vrede da hun kom hjem efter arbejde og så hvordan

den næsten nye taske var blevet ti år ældre på en dag. Men den holdt mange år efter det. Alt for mange.

Susan gjorde mig bekendt med the Beatles, hun viste mig et billede og sagde ironisk at de var korthårede, men jeg forstod ikke ironien og heller ikke hendes kommentar. Jeg syntes ikke de var korthårede. Det var før, de for alvor lod håret gro.

Susan var praktisk og prosaisk, hun underholdt os begge den lange vej hjem. Efter Susan var der færre huse, gaden blev til en landevej, jeg var som regel alene med træernes rytmiske bevægelser, gadekærets oprørte stilhed i blæsevejr, tingene der langsomt gik på hæld, blade der løsne sig og cirkulerede i vinden, inden de ramte jorden. Uanset hvornår, var der altid en fugl, der kommenterede mine skridt, der var blodbøgens evige mumlen og dens bog, der ikke var bøger og ikke kunne læses, men spises, egens små piber med bitre agern, til gavn for det evige eger, der mødte mig hver dag på hjemvejen. Egernagern, agern-egern, gentog jeg en snes gange når jeg nåede til det sted.

Jeg steg af cyklen og trak den for at mærke den skolevej igen. Gadekæret var blevet til et vejkryds, der var huse og industribygninger det meste af vejen, men jeg genkendte blodbøgen en halv kilometer før jeg var hjemme, og jeg så egen lidt længere fremme. Jeg så en stamme, hvor der årtier tidligere havde hængt et rødt hjerte med ordene "giv dig tid". En advarsel til trafikanter som de to unge mænd der en septemberaften mistede kontrollen over bilen i svinget med egetræet, som uretfærdigt fik skylden for deres død og var nær ved selv at miste livet i en kampagne mod vejtræer. Men det overlevede, sikkert fordi det blev overset eller fordi man ikke uden videre fælder en eg.

Dag 3 Epidemien er kun lige begyndt, men ordet pandemi er dukket op, og i verden er der 150.000 bekræftede tilfælde. Syv tusind er døde. Men de virkelige tal er andre. Større.

Engang var jeg altid en anden og på den måde mig selv. Som i drømme. En dreng på vej hjem fra skole er en flygtning fra de, der vil ham ondt og som er mange, men han er ikke bange, for han skrår genvej hen over markerne og gennem et lille stykke farlig skov, som kun han kender. Genvejen bliver til en snedig omvej, der forlænger turen hjem med en time, men det gør intet, for ingen venter ham. Han er selv den første der kommer hjem, hans mor er på arbejde og hans far er død. Dengang forlod jeg mig selv og betragtede mig udefra og vidste, at jeg ikke fandtes, eller rettere, at jeg var en anden. Jeg havde brug for det for at kunne holde ud at være i live. Det har jeg stadig.

Et ahornblad samlet op i efteråret er ikke bare et stykke skønhed foræret, men et kort over fremtiden, og hvad andre mener om min betagelse af dette dokument fra træet over mig, interesserer mig meget lidt, og jeg gider ikke engang kigge på den dreng, der griner af at jeg samler et blad op fra fortovet. "Det er da ikke noget", siger han. Jeg hader ham, men han er mindre end mig, og jeg kan ikke slå ham.

Ahornbladet kunne ikke fortælle mig at flyene og en stor del af verden en dag blev aflyst og at den ensomhed, der altid har hjulpet mig til at fortælle mig selv som en historie, ikke længere hjælper mig. I stedet viser den sin mest virkelige side ved at placere mig i dette lille hus, der engang har tilhørt min familie eller en del af den, og som er det sted, man har valgt eller jeg har været tvunget til at vælge som mit personlige og individuelle indelukke, mit frivillige og tvungne refugium, eneboer og Simon i ørkenen i et hus på landet uden andre mennesker, der kan smitte mig eller jeg dem.

Jeg findes ikke. Jeg har ingen sikkerhed for min eksistens. Ingen er her til at anerkende min tilstedeværelse. Jeg er ikke streamet eller youtubet, jeg er ikke på telefon eller kindle eller podcast eller på kontrafaktuelle twitterbeskeder, der smides i nærmeste virtuelle affaldsspand eller sluges uden vand.

En senere dag, der har sneget sig ind (1.090.029 – † 55.806)

Jeg kan ikke forholde mig til kronologien i hvad jeg husker, læser eller skriver. Jeg kan kun fortælle at kontorerne blev lukket og alle sendt hjem. Jeg ved ikke om jeg stadig har et job og om jeg får en løn, når måneden er slut, men eftersom vi skal arbejde hjemmefra, er jeg vel stadig ansat og får en løn. Men jeg ved ikke hvad jeg skal lave. Eller måske ved jeg. Det samme som ellers, bare hjemmefra. Men jeg er ikke hjemme, Nina sendte mig væk. Mine kolleger sætter sig utvivlsomt til at besvare og sende mails i den evigt tilbagevendende og selvakkumulerende strøm af ord og smileys og billeder og andre tegn, der cirkulerer rundt i nationale og globale netværk og på sociale medier i bobler, der vokser sig større og større for til sidst at briste som opblæste frøer og andre ting, der vokser og vækster og brister.

Huset ligger nær et område med sandet jord. Sand overalt. Birken kan ikke lide det, men gror her alligevel. Men for fyrren er jorden en fryd, og man kan høre træets glæde i kogler og bark og nåle, en svag rislen som jeg først ikke genkendte. I starten troede jeg at det var et egeren der sad højt oppe og pillede kogler, men der var intet egeren at se, og da træet ved siden af og alle de fyrretræer jeg mødte den dag, rislede på samme måde, forstod jeg at det var træet selv, der fejrede solen og sandet og det tørre vejr.

Jeg så på cyklen, men kunne ikke huske dens historie. De første år gik jeg til og fra skole. Jeg havde ikke lært at cykle. Til din store skuffelse. Du var vred på mig over at jeg var syv år og ikke havde lært at cykle, at jeg var otte og endnu ikke kunne svømme. Måske var du bekymret for hvad der skulle ske med mig, hvis noget skete med dig. Hvis du døde. Hvordan skulle jeg lære at cykle og svømme og hvad en dreng ellers skulle lære dengang og også i dag, hvis jeg ikke havde en far? Bare rolig, far, jeg cykler dagligt og svømmer

jævnligt. Og jeg tænker på dig ind imellem. Ind imellem cykling og svømning. Ind imellem det hele.

Det er blevet aften, og jeg går ud igen. Nogle kilometer væk møder jeg et sommerhus, der virker bekendt. Jeg går lidt tættere på og husker en kæreste, hendes forældre. Jeg vidste ikke at de to huse lå tæt ved hinanden, og det var kun trangen til at gå, der førte mig hen til dette hus, som jeg ikke ønskede at møde, for jeg havde ikke lyst til at stå uden for det og prøve at kigge ind ad de oplyste vinduer i håb om at se os, se hende, se mig, se vores børn. Der var lys i stuen, og jeg troede jeg så os, men det var en optisk illusion produceret af månen, for vi findes ikke længere. Hun gør, ved jeg, hun findes, og jeg gør nok også, men ikke vores barn. Og *vi* findes ikke. Vinden var kølig, og det var aftenen også. Alligevel blev jeg stående. Længe. Længe som de år der var gået, siden vi tilbragte weekender i det hus. Et barn blev undfanget dér. Et barn der aldrig blev.

Jeg
Græd
Ikke
Længe.

Dag 5 eller 6 (antallet af smittede er fordoblet på en uge – også dødstallet)

Jeg vågnede før daggry og hørte min farfars gamle vækkeur. Uret boede ikke i dette hus, men jeg hørte dets tik-tak, som jeg lå vågen til, da jeg var fem og seks år gammel. Jeg tænkte på hvad der var sket med det ur, som jeg dengang frygtede, som var det en dæmon, og måske var det. Var det mon endnu i live, da min farfar døde ti år senere end sin søn, blev det smidt væk, eller var der nogen, der forbarmede sig over det og tog det til sig for en tid, indtil hun eller han heller ikke kunne holde dets taktfaste og højlydte tikken ud og smed det væk eller gav det til en anden, der siden også skilte sig af med det? Er det blevet til

tandhjul og visere og stumper af glas og metal, er det indgået i et kredsløb af ting og tid, jeg ikke kender? Hvad skete der med al den tid det registrerede? Hvad skete der med alle de timer jeg lå vågen uden at nogen anden end jeg vidste det? Er de slugt af uret, og kom de ud da det skiltes ad eller uigenkaldeligt rustede sammen til en uigenkendelig metalmasse?

Efterhånden som dagen gryede, kunne jeg se fugtskjolderne på væggen. Jeg så længe på en af dem og begyndte at genkende den. Den var et land der ikke fandtes på noget andet kort end det, fugten havde tegnet på væggen og i loftet, og som viste kontinenter og nationer, ingen anden end jeg kendte, og som jeg besøgte, når jeg lå vågen en sommeraften eller en tidlig morgen, og den skjold jeg genkendte, var et særligt land, som jeg ikke længere husker navnet på og som kunne være Youkali som i Weills sang, og som er steder med planter og dyr, med mennesker og andre dyr, med sten og træer og ting og en kat i porcelæn med brækket arm. Der var vilde dyr og tamme dyr, en grif, en kimære, løse hunde og dyr der syntes malet med kamelhårspensel, og så var der dem, der på afstand lignede fluer, og faktisk lignede de alle sammen fluer, når jeg betragtede dem fra sengelejet i lyset fra den næsten forsvundne eller endnu ikke helt opdukkede sommersonne. Måske var det fluer, der påtog sig rollen som hunde og katte og kimærer og kameler med en ensom pukkel, som hed dromedarer.

I dette land fandtes alt det, jeg savnede; min far boede i det. Han talte med stenene og træerne og dyrene og også med menneskene, som var heltemodige og arbejdsomme. De levede i fred med dyrene og med hinanden, og deres største ønske var også at leve i fred med de andre nationer, selv med kongedømmet på Sydvæggen og de mange fyrstendømmer i loftet for slet ikke at tale om den altid aggressive nabo mod nord, hvis største ønske var at skabe

et totalt imperium uden at levne så meget som en enkelt lille fugtplet af frihed.

Dag... endnu en dag er gået i en tabt kronologi, og dødstallene vokser. Der findes sårbare liv, der findes prekære liv; der er liv og kroppe, der er vigtige og som ses og læses og høres på alle medier, og der er usynlige liv, der drukner i Middelhavet eller gemmes væk på en institution. Liv, der er uvigtige og som kan bruges og spildes, så hjulene holdes i gang. Gennem hele mit liv har jeg været sårbar, men ikke prekær. Min død for andres hånd ville blive opklaret, hvis muligt. Hvis mit lig blev fundet et sted, jeg ikke hørte til, ville det blive transporteret et andet sted hen for statens eller forsikringens regning. Jeg tog alt dette for givet. Jeg tog for givet at mit liv havde værdi som alle andre liv og glemte hvor mange liv, hvis tab ikke begrædes – allerhøjst af nogle få ligeværdige – og intet betyder. Jeg var en del af den globale middelklasse, jeg var ung og næsten smuk, siden midaldrende og næsten succesfuld. Og nu er jeg prekær. Endelig prekær. Jeg er et liv der kan ofres i denne epidemi, der endnu ikke har lært at ramme i henhold til de globale økonomiske og sociale hierarkier indtil Covid-19 retter sig ind som alle andre og lader de rige leve og de fattige dø.

Jeg mærker den skam, jeg følte som barn, selv om jeg glemte den i mange år. Skammen over at du ikke var der, skammen over ikke at kunne være som dig.

Endnu en dag(1.871.673 - † 120.780)

Jeg er lukket inde i mit hjem, som ikke er mit, jeg er alene i et rum, jeg er lukket inde i min krop, som har henvist mig til mit sind, der har forvist mig til den fjerneste krog, hvor pesten ikke kommer ind, hvor intet og ingen trænger ind. Men noget er der, noget jeg ikke ved og aldrig vil vide hvad er. Mine lemmer, mine organer, min torso og genitalier, mit sind og bevidsthed, små kolonier besat af større magter, af

ord og billeder af terror, skærme, lyde, overvågningskameraer placeret på hudens inderside.

Jeg gik en tur og stoppede ved bakken og træet. Jeg var længe om at huske dem, men træet huskede mig. Jeg så det og tænkte det var ensomt og forladt, uden blade, kun toner i gråt og brunt. Jeg gik videre op over bakken hen til det og rørte ved det, måske kaldte det på mig, hvis træer altså kalder og hvis jeg ikke var det ligegyldig, men træet huskede mig, og det huskede mig fyrre årringe yngre; for mig var træet det samme altid, men det var det ikke, og jeg var det langt mindre, og netop derfor turde jeg tro på eksistensen af et barn, først, og så en større dreng, som to mennesker jeg ikke skulle skamme mig over, og hvis oplevelser jeg huskede som mine og delte med træet. To skatte var der gemt mellem rødderne, en sten jeg fandt dagen efter min far døde, og en mødom. Hendes og min, som var en og samme.

Drengen på ni og drengen på femten var væk. Det var pigen, hans kæreste, også. Træet var der og tog imod mig på deres vegne. Stenen søgte jeg ikke. Men jeg kan komme så tit jeg vil.

Jeg har ikke fået skrevet til Nina, og hun har skrevet til mig. Hun spørger hvordan jeg har det, om jeg har symptomer, om jeg er *ok*. Ikke om jeg savner hende og ikke at hun savner mig. Jeg har fået en mail fra arbejdet om at jeg bedes 'rapportere ind' om mine aktiviteter, så man ved at jeg er i gang. Jeg overvejer svarene, men har intet skrevet. Kun et par ord i notesbogen. Huset kaldte. Vejret er strålende, men jeg har sat mig indenfor. Jeg har skaffet kaffe i hele bønner, sukker, en Bialetti kaffebrygger. Jeg har også købt vin og forskellige fødevarer. Vandet i hanen er drikkeligt og smager endda godt. Det er en smule brunligt i starten, men lader man det løbe nogle sekunder, bliver det klart og køligt. Køleskabet virker ikke, men der er en lille viktualiekælder under køkkenet. Der er adgang via en lem i gulvet. Jeg frygtede for hvad jeg ville finde, men der var ingen lig af hverken mennesker eller dyr, ikke engang fluer var der, hverken levende eller døde. Jeg lagde maden og drikkevarerne derned. Selv om det er lunt udenfor, er temperaturen i viktualiekælderen fin, ikke mindst for vinen.

Dag...(1.941.200 † 126.558)

Det siges at man kan vænne sig til sit eget selskab og endda blive så afhængigt af det, at man ikke længere behøver endsige ønsker andres tilstedeværelse. Men jeg er ikke alene fordi jeg ønsker det. Måske kan man vænne sig til sit eget selskab, jeg er nu ikke sikker, for hvor meget jeg end prøver, kan jeg ikke vænne mig til min lugt, ikke kun de dårlige lugte, der kan sprede sig fra en svedende armhule eller en tilfældig tarmvind af den slags, der slipper nemmere ud i ensomhed. Det er fornemmelsen af en konstant lugt, der hverken er god eller dårlig og ikke værre eller bedre end andres, men som jeg ikke kan leve med, for jeg kan ikke leve med at der kun er én lugt. Jeg ønsker ikke at vænne mig til den lugt, men til en andens lugt, en som kan bekræfte at jeg er i live.

I stedet for at vænne mig til min lugt er jeg begyndt at bemærke den, som om den tilhørte en anden, en der bevæger sig rundt med mig og som konstant er hvor jeg er. En, hvis skridt høres i dette hus af træ, hvor enhver lyd er overalt på én gang, skridt der hele tiden er et halvt sekund før eller efter det skridt jeg selv tager. Og det er følelsen af at røre ved hud, der må være min og som reagerer på den måde, ens eget skind vil reagere ved at føle smerte ved et nålestik eller når to negle kniber sammen om en stump hud på underarmen. Jeg kan påføre mig selv en smerte, men jeg kan ikke give mig selv nydelse, berøringen er uden erotik. Masturbation er ikke erotik, med mindre den indgår i en leg med en anden, med andre. Måske smag er noget man kan dele med sig selv. Vinens aromaer og punkter af syre, sødme og bitterhed. Krydderiernes duft, som også er deres smag. Jeg ville ønske jeg kunne smile til billedet i det gustne spejl på badeværelset og føle at det er mit, at det jeg ser, er mig. At jeg og den anden, der reflekterer mig omvendt og parodisk, er én og samme, som om to kunne være én, som om forskellige kunne være den samme. Tænk, om jeg kunne nyde et vittigt indfald, dele en flaske vin med mig selv uden

at blive mere beruset end hvad man bliver af en halv flaske, dele disse dansetrin benene udfører netop nu, med mig og med dig i spejlet og med os to for evigt. Dele det uopfyldte latterbegær. Bevægelsen mod den anden, den evige bevægelse. Men bevægelsen mod spejlet skuffer. Den stopper ved kulden, den kølige og indifferente overflade.

Dag (2.133.619 + 147.913)

Pesten breder sig og tager liv i et omfang, der konkurrerer med alt andet, og verdens herskere fortsætter med at bekriige hinanden, som om de ikke var en del af den samme verden og samme magt.

Jeg har fået en telefonbesked fra arbejdet. Min nærmeste leder udtrykker bekymring for mit helbred, som man nu gør det for tiden, men også irritation over min tavshed og et krav om at jeg enten melder mig syg, tager ferie eller får mig koblet på og kommer tilbage til mine opgaver. Jeg betragtede telefonen og prøvede at komme i tanker om, hvilke opgaver der var tale om. Det lykkedes ikke. Jeg ved at når og hvis jeg kommer på min mail og på mine netværk og hvad jeg ellers kan og bør komme på, vil der vente mig dusinvis eller hundredevis af mails, som jeg kan bruge dage på at besvare, og som siden vil komme tilbage til mig med svar på mine svar og med nye muligheder og forslag og overvejelser, som jeg bør tage stilling til på mails, der besvarer kollegers og samarbejdspartneres svar på mine svar på deres mails, der sandsynligvis var svar på noget, jeg engang har skrevet som svar på mails, disse kolleger og samarbejdspartnere har videresendt mig fra andre afsendere, der i øvrigt bør sættes på som kopimodtagere under hele korrespondancen, så de holdes orienteret om tingenes udvikling. Jeg lagde telefonen fra mig, så jeg uden at forhaste mig kunne overveje svaret til min leder. Når tiden er inde, vil jeg svare.

Dag (2.403.716 - + 169.750)

Huset har ventet på mig. Det har lagt ting rundt omkring i skabe, der ikke har været åbnet i årevis, på en hylde dækket af støv, i et rum, der har været lukket af i fyrre år. Det vil fortælle mig noget. Ikke en eller anden obskur og grufuld hemmelighed. Ikke en skjult skat. Kun ting, jeg selv bør kunne huske, men som ikke har været der i mange år. Erindringen er en labyrint. Den er svær at finde rundt i og umulig at komme ud af.

Jeg har fundet et fotoalbum i en skuffe. Jeg tager to billeder frem og betragter dem. Det ene viser en velnæret, bredmundet, tykkindet baby, der ligger på en briks. Barnet ser glad og meget levende ud. Jeg har meget lidt til fælles med dette barn. Jeg er mere end et halvt århundrede ældre end babyen. Jeg har ingen anelse om hvad det spædbarn tænker eller føler eller om hvordan et barn på et, otte, ni eller elleve måneder tænker og føler. Det tænker ikke på mig, det tænker ikke ord, det tænker ikke *jeg*. Jeg, som jeg er, eksisterede ikke dengang, ikke for det barn og ikke for verden. I dag eksisterer det spædbarn ikke. Jeg bærer dets DNA, men har ingen erindring om det, og det barn havde ingen forudelse om mig. Fotografiet er et bevis på barnets eksistens, men også på at det ikke længere er der. Fotografier prøver at vise glæde, man vælger at forevige lykkelige momenter, men alligevel er de triste i deres fastfrysning af et øjeblik, der er væk i den selvsamme brøkdel af et sekund, det er taget og som måske er 1/60 eller 1/125, eller i godt lys 1/250, de populære ekspositionstider blandt amatørfotografer dengang.

Fotografier viser os en form for død. Det de viser, er forsvundet. Tiden gør det af med mennesker, dyr og ting. Fotografiet fastholder dem i en evigt levende død. Fotografiet tog barnet til sig og har holdt det fast i et øjeblik, der aldrig kom igen, men altid var der. Fotografiet *er* barnet og barnet er ikke andet end et fotografi. At babyen og jeg er én og samme person, er en konvention. Og alligevel husker jeg. Billedet er i sort og hvidt, men jeg husker den lyseblå